

ПОЕЗІЇ, ОКРИЛЕНІ І ГАРНІ, ЧЕКАЮТЬ НАС У ЧАРІВНІЙ КАВ'ЯРНІ

Урок позакласного читання для 3-го класу

Олеся САРВАДІ, вчитель початкових класів,
Хустська СШ I–III ст. № 3, Закарпатська обл.

Вірші Ліни Костенко такі запашні, розкішні й світлі, що саме на них слід прилучати дітей до казкового світу поезії. Тож автор публікації запрошує нас насолодитися спілкуванням з творами авторки у літературній кав'ярні м. Хуста.

Тема. У казковій поетичній країні Ліни Костенко.

Мета. Розширювати уявлення дітей про поезію. Удосконалювати навички виразного читання. Розкрити грані особистості Л. Костенко. Виховувати любов до поетичного слова.

Матеріали та обладнання: аудіо-запис ліричної мелодії, програвач, книжки з творами Ліни Костенко, “дерево надій та сподівань”, фотопортрети учнів; кава для гостей та чай і сік для учнів, аркуші паперу для створення листівок, кольорові олівці, фломастери, пастель, поезії автора, про які йдеться на уроці.

Хід уроку

I. Організація класу (1–2 хв)

II. Повідомлення теми і мети уроку (5–7 хв)

1. Слухання поезії

Звучить лірична мелодія (на вибір учителя). Педагог читає вірш. Учні обмінюються враженнями від почутого.

Осінній сад ще яблучка глядить,
листочок-два гойдає на гілляках.
І цілу ніч щось тихо шарудить,
і чорні вікна стигнуть в переляках.
Між стовбурами пробігає тень...
А у світанків очі променисті.
То білий кінь,

то білий-білий кінь
шукає літо у сухому листі.

Л. Костенко

2. Бесіда за змістом

— Це вірш Ліни Костенко. Який настрій він створює?

— Про яку пору осені у ньому йдеться?

— Як сад може глядіти яблука?

— Як автор говорить про те, що вночі вікнам страшно?

— Завдяки чому у світанків “променисті очі”?

— Про якого білого коня йдеться у вірші?

— Що казкового у цьому творі?

3. Запрошення до літературної кав'ярні

Учитель озвучує тему уроку.

— Сьогодні ми побуваємо у літературній кав'ярні — місці, де можна поспілкуватися, обмінятися враженнями про події літературного та культурного життя, послухати вірші й музику, почитати власні твори, почути про книжкові новинки, познайомитися з цікавими людьми. Сподіваюсь, що цей день запам'ятається всім присутнім і стане поштовхом до творчості й пошуку цікавинок у літературному світі.

Учитель частує гостей кавою, дітей — чаєм або соком і всіх запрошує у світ поезії.

III. Робота над темою уроку (28–30 хв)

1. Вправа “Очікування”

Педагог пропонує учням написати очікування від уроку на їхніх фотопортретах і прикріпити їх до “дерева надій та сподівань”.

2. Ознайомлення з планом роботи протягом уроку

Педагог демонструє на дошці так зване “меню зустрічі”.

Орієнтовне “меню” кав’ярні

Сторінка перша “Смачна поезія до кави”.
Сторінка друга “Літературний портрет поетеси”.
Сторінка третя “Обмін спогадами”.
Сторінка четверта “Подарунок автора”.

3. Сторінка перша “Смачна поезія до кави”

Розглядання і коротка характеристика книжок з виставки

— Зустрічає нас сьогодні тут поезія Ліни Костенко.

Читання віршів Л. Костенко і обговорення їх за запитаннями

Орієнтовний підбір поезій

Горобець із білою бородою

Розбігайтесь, людоньки, хто кудюю! —
Горобець із білою бородою!
Що за диво дивнее? На віку
Вперше бачу бороду отаку.
Може, він старійшина чи мудрець?
Може, він заслужений горобець?
Ні, несе у дзьобуку він пір’їнку —
Пригодиться діточкам на перинку.

Орієнтовні завдання до вірша

- Два останні рядки можуть стати початком казки. Продовжіть її.
- Поділіть вірш на дві частини: здивування і пояснення дива.
- Доведіть, що автор — спостережлива людина і має багату уяву.

Соловейко застудився

Дощик, дощик, ти вже злива!
Плаче груша, плаче слива.
Ти періщить заходився —
Соловейко застудився.
А тепер лежить під пледом,
П’є гарячий чай із медом.

Орієнтовні запитання

- Коли здається, що дерева плачуть?
- Що казкового у цьому вірші?

Перший пароплав

Було це вранці. Я ще трохи спав.
На землю скочив босими ногами,
Як привітався перший пароплав
Далеко десь з Дніпром і з берегами.
— Ту-ту! Ту-ту! — він подих перевів.
І знов: — Ту-ту! Ту-ту! — гукав щосили.

— Ту-ту! Ту-ту! — йому я відповів. —
Бувай здоровий і пливи щасливий!

Орієнтовні запитання

- Доведіть, що хлопчик вважає пароплав своїм другом.
- Чому дитина думає, що пароплав вітається?
- Чи можна назвати цей вірш “Казка про хлопчика і пароплав”? Розкажіть її.

Дощ полив, і день такий полив’яний...

Дощ полив, і день такий полив’яний,
Все блищить, і люди як нові.
Лиш дідок, старесенький, кропив’яний,
Блискавки визбирує в траві.
Струшується сад, як парасолька,
Мокрі ниви і порожній шлях...
Ген корів розсипана квасолька
Доганяє хмари у полях.

Орієнтовні запитання за змістом

- З чого видно, що була саме гроза?
- Полив’яний горщик блищить від поливи. А коли полив’яним може бути день?
- Яке кропив’яне стебло можна назвати дідком?
- Як кропив’яний дідок визбирує блискавки?
- Чим сад схожий на парасольку?
- Чим корови схожі на розсипану квасольку?
- Як корови можуть доганяти хмари?
- Спробуй розказати казку про те, як розсипана квасолька перетворилась на стадо корів або про те, для чого кропив’яний дідок збирав блискавки.

4. Сторінка друга “Літературний портрет поетеси”

Розповідь підготовленого учня про Ліну Костенко

Орієнтовний зміст повідомлення

Ліна Костенко — розумна й цікава людина, геніальна поетеса і справжня українка. Вона любить рідну землю і завжди відстоювала її незалежність.

Народилася поетеса 19 березня 1930 року на Київщині у сім’ї вчителя. Змалку полюбила природу рідного краю, розуміла і відчувала її. Усі рослини були для неї живими і рідними. Мухомор здавався їй принцем, у садку жив Бузиновий цар, тварини відчували світ, як люди: запасалися на зиму дрівцями мурашки, здригався в осінньому лісі заєць. “Я знаю вашу мову”, — говорила поетеса до дерев.

Анонс

Конспект занять інтегрованого дня у 2-му класі з теми “Жив собі пес”, у ході якого автор демонструє можливості використання технологій розвитку критичного мислення, буде подано в [№ 11](#).

Вчасно подбайте про передплату.

Індекс — **89869**